

af samme Mening. At jeg har Ret for Lærernes Vedkommende, kan jeg oplyse ved at henvisse til en Resolution, der blev vedtaget paa Lærermødet her i Byen sidste Sommer, og som rettede en Opfordring til Kultusministeren om at faa begge Dele afløst. Jeg for mit Vedkommende skal som gammel Kirkesanger og Skolelærer sige det samme, og naar man gør gældende, at det særlig er ved Højtiderne, at Offerstikken findes upassende, skal jeg sige, at jeg finder den meget mere upassende f. Eks. ved Barne- daab. Paa Højtiderne ere Folk dog noget højtidsfuldstemte, og i det hele taget har Befolkningen det Indtryk, at det er en Villighed, man viser til Understøttelse af den almindelige Gudstjeneste. Men ved Barne- daab kunne Folk ikke andet end faa en Følelse af, at det er en bestemt Betaling, en Skat, de skulle give for at faa deres Børn døbte, og noget lignende er ogsaa Til- fældet ved Bryllupsaccidenter. Jeg sætter althaa ikke Pris paa — og jeg ved, det deles af grumme mange Lærere — at faa den ene Del afløst, naar man dog ikke kan faa den anden Del, Accidensofferet, afløst.

Men jeg føler mig meget mindre til- fredsstillet ved Lovforslaget af en anden Grund, og det er den, at man vil for al Fremtid slaa fast, at hvad der oprindelig, som det ærede Medlem oplyste, var en frivillig Gave, og hvad der i almindelig Sprog- brug af Befolkningen endnu anses for at være en saadan, det vil man for Fremtiden gøre til en bestemt Stattepligt. Dersom der er noget, der har bidraget til, at der er noget upassende og ofte noget uhyggeligt ved, at Offeret lægges paa Alteret i Kirken, saa er det netop denne Sagen — vist igennem to Hundrede Aar, som det ærede Medlem ogsaa oplyste — for at faa denne oprindelig frivillige Ydelse gjort til en pligtmæssig. Derved er denne kirkelige Skik kommen til at antage det Præg, at det ligner et Lønnings- kontor eller Stattekontor, naturligvis begge Dele i Forening, idet det her er gjort til en Pligt, hvad der var en frivillig Gave. I daglig Tale tager ingen fejl af, hvad Ordet „Offer“ betyder; alle ere enige om, at et Offer er en frivillig Ydelse, og det er kun i Kirken, at man nu vil give Ordet en hel anden Betydning, nemlig af Stattepligt. Ordet selv betyder oversat paa Dansk: „en Gave“. Med Hensyn til dets historiske Op- rindelse skal jeg, da det ærede Medlem for 11te Kredts har udtalt sig derom, kun tilføje faa Bemærkninger. Jeg ved ikke rettere, end at Kristendommen i sin Aand og efter sit Indhold kommer i sin ædleste Skikkelse som en Husgæst, der kun beder om Husly og

giver Tilbud om Lykke og Velsignelse, noget, jeg for Næsten ikke skal indlade mig paa at uvilke videre. Men under Kristendommens Udvikling hos os varede det ikke længe, inden denne Husgæst, som blev venlig modtaget, og som man støttede og ydede Gaver til dens videre Udbredelse, begyndte at opføre sig noget strengt, at stille Fordringer. Det skete den Gang, vi fik den kirkeretlige Stat fra Rom, skaaret efter jødisk Mønster efter dennes Aand og Ind- hold, et Mønster som den Dag i Dag ligger som en Mare paa den danske Folke- kirke. Man begyndte saa at stille Fordrin- ger om Tiende. Da oprørtes det danske Folks Hjertelag, Villigheden til at modtage Kristendommen forsvandt, og det kostede en Konge Livet, fordi han gjorde sig til Ned- skab for denne kirkeretlige Betragtning. Man kunde finde det naturligt, om de Folk havde sagt: ja, en Gæst, som opfører sig saaledes, som begynder med at bede om Husly, men saa sætter sig til Højbrøds og kræver saa meget, at den i een Mundfuld vil sluges Tiendeparten af Landets Produk- ter, af Dyrene paa Mark, i Stalde og i Hønslegaarde, af Bierne, Fiskeriet, ja endog- saa af Arbejdskraften — man tog Tiende af denne, idet man tilpligtede Folk at yde en Pligtdag i Høsten til Sognepræsterne — en saadan Gæst vise vi bort. Men det skal være sagt baade til Være for Kristendom- mens Aand og det danske Folkehjerte, at man er vedbleven med de frivillige Ydelser, selv efter at Tienden brutalt var bleven paalagt Folket. Og naar der forleden Dag i Folketinget blev sagt om Tienden, at den kunde betragtes som en Lønning af den kirkelige Beskatning i gamle Dage, saa kan man endnu bedre sige det om den frivillige Offerydelse, fordi den er ældre end den anden. Oprindelig var den den eneste i over 100 Aar efter Kristendom- mens Indførelse. Jeg mener — som det ærede Medlem for 11te Kredts —, at vi skulle være meget varsomme med at faa den gjort til en Stattepligt. Det uhyggelige ved Oftringen i Kirken er netop kommen frem ved disse idelige Bestræbelser for at faa denne frivillige Ydelse denne Gave forandret til Stattepligt. Det er ikke for ingen Ting, at det danske Folk er kommet til at bruge det Mundheld: Præsteskatten bliver aldrig fuld. Det er ikke blevet brugt over for en enkelt Præst, men over for Præsterne som Helhed taget. Man har ligesom villet potte over denne idelige Sagen efter dette Offer. Men som sagt, det er bleven ved til Være for den kristne Menigheds Aand og til Være for det danske Folk. Jeg mener derfor, at vi nødig